

ESTAT

Després de l'atemptat contra Herri Batasuna, la reacció d'ETA és una incògnita

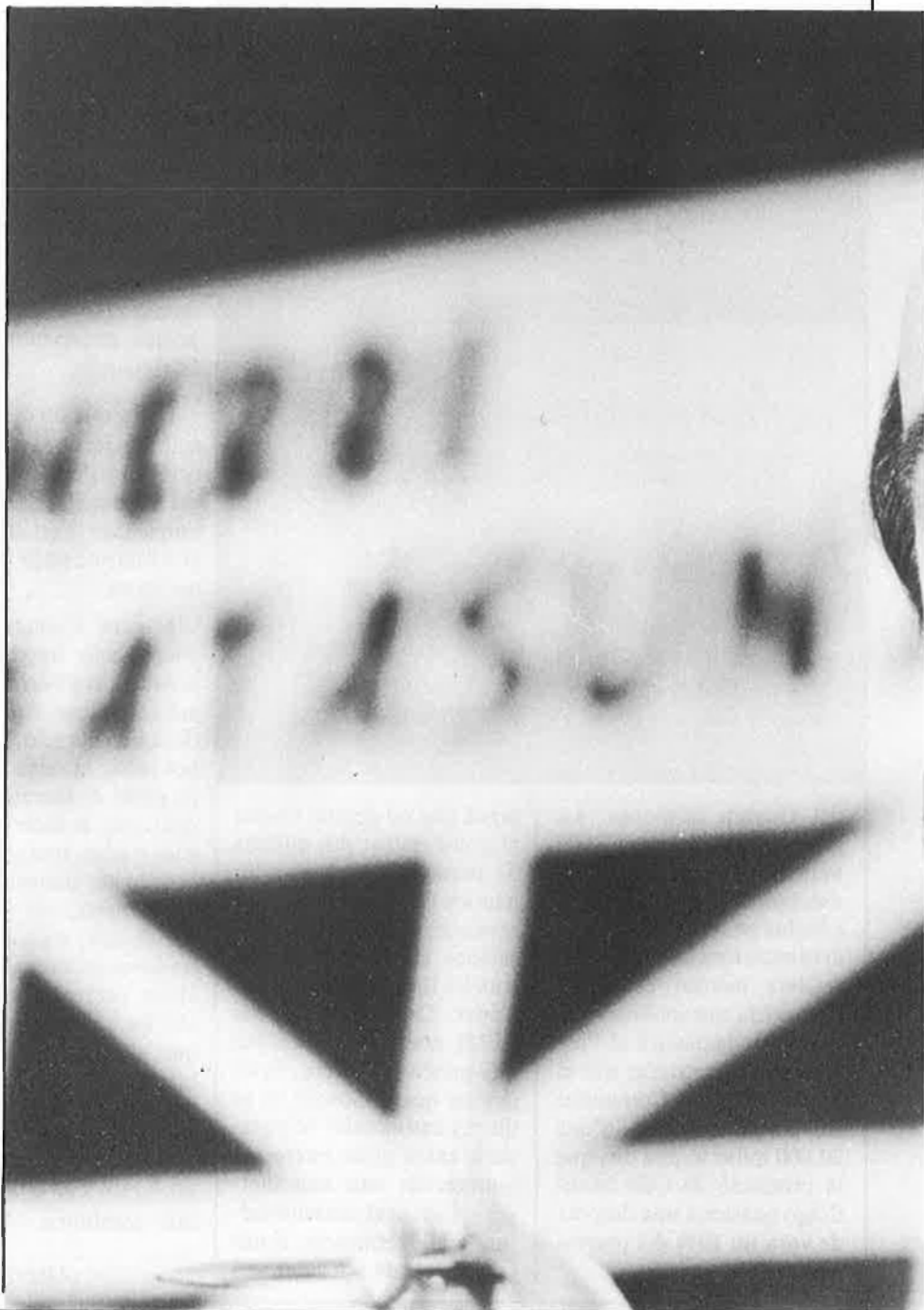
Bales contra l'esperança

L'atemptat que ha causat la mort a Jon Muguruza, i ferides molt greus a Iñaki Esnaola, diputats electes d'HB, obre una sèrie d'interrogants amb respostes difícils.

Un abonat als serveis del calibre nou mil·límetres llarg, molt utilitzat en l'exèrcit per a les armes curtes reglamentàries, posà fi a la vida del diputat de la coalició independentista basca Herri Batasuna, Josu Muguruza, a les 23,10 de la vespra de la sessió plenària de la constitució del Parlament espanyol. El també diputat Inaki Esnaola rebé quatre projectils que li produïren ferides greus i en el moment de tancar aquesta informació sembla que salvarà la vida.

L'atemptat, obra de dos homes joves, un d'ells emmascarat, es produí al restaurant Basque, de l'hotel Alcalá de Madrid, on els quatre diputats i els tres senadors d'Herri Batasuna sopaven després d'haver rebut les seues credencials i d'haver visitat les seus de les dues cambres del Parlament espanyol. Els parlamentaris d'Herri Batasuna, ben ignorants de la immediata tragèdia, es fotografiaren davant de l'edifici del Congrés dels Diputats, al carrer de San Jerónimo, i oferiren una conferència de premsa on insistiren en la necessitat de reprendre les negociacions entre ETA i el govern de Madrid que es trencaren a Alger.

Aquesta acció violenta, cinc anys exactes després de l'assassinat a Bilbao del metge Santiago Brouard, directiu d'Herri Batasuna, és obra també de dos homes. A hores d'ara només hi ha un processat com a venedor de les armes utilitzades en l'assassinat. Però hi ha una altra coincidència de dates, probablement buscada de manera intencionada pels assassins de Muguruza: l'agressió fou un 20 de novembre, 14 anys després de la mort del dictador Francisco Franco. Malgrat que les primeres anàlisis del Ministeri de l'Interior parlen de professionals que «sabien perfectament contra qui disparaven», és evident el caire polític dels agressors. Un

poc després de l'atemptat, un grup de joves cantà el *Cara al sol* a alguns metres de l'entrada del restaurant i donà crits de «viva Cristo Rey».

Alguns dels testimonis, com és el cas de Teresa Toda, corresponsal del diari abertzale *Egin* a Madrid, que sopava al costat de Josu Muguruza (ex-etarra, refugiat a França, diputat perquè va substituir en la llista Tatxo Erquicia i cap de redacció del diari *Egin*), pensen que l'agressió anava adreçada únicament contra Muguruza i Esnaola. Siga com siga, Jon Idígoras i Itziar Aizpurua, els altres dos diputats, reberen impactes en la ro-

ba i no van resultar ferits per pura casualitat.

L'atemptat contra els parlamentaris d'Herri Batasuna fou perpetrat precisament la vespra del dia que estava previst que, per primera vegada, representants de la coalició prometeren el càrrec. Fins a aquesta legislatura, els electes de la coalició independentista no han assistit mai a les sessions del Parlament espanyol. L'agressió sembla adreçada contra l'esperança del diàleg i de proximitat de la fi de la violència que suposa la presència a Madrid dels parlamentaris d'Herri Batasuna.

Les reaccions foren immediates. La policia posà en marxa, igual que el divendres anterior després de l'assassinat d'un tinent coronel al centre de Madrid, la molestia i inútil *operació gàbia*, amb l'establiment de controls de policia en les carreteres d'eixida de la ciutat. El govern reuní en la Moncloa el gabinet de crisi i els partits condemnaren unànimement l'atemptat.

Al País Basc les reaccions foren també immediates. Hi hagué concentracions amb incidents en alguna ciutat d'Euskadi i una bomba d'escassa potència esclatà a les oficines d'un banc a Santurce. Herri Batasuna convocà per a l'endemà una vaga general al País Basc i diverses mobilitzacions.

L'únic informatiu de televisió que s'emet a Madrid després de l'hora de l'atemptat, el del segon canal de TVE, donà una informació d'urgència dels fets amb imatges de Ramón Uranda, conseller delegat del diari *Egin*, que sopava amb els parlamentaris de la coalició independentista on fou perpetrat l'atemptat.

Malgrat que en els primers moments es pensà que la sessió de constitució del Parlament seria suspesa, el president en funcions del Congrés dels Diputats, el socialista Fèlix Pons, anuncià que es mantindria. Poc després, la diputada Itziar Aizpurua, anunciava que els parlamentaris d'Herri Batasuna no acudirien a la sessió. Abans de l'atemptat, la cerimònia de promesa del càrrec havia centrat l'interès informatiu al voltant dels parlamentaris de la coalició *abertzale*. I és que havien anunciat que prometrien la Constitució afegint «per imperatiu legal», de la mateixa manera que fa Txema Montero, l'eurodiputat d'Herri Batasuna. Fèlix Pons —que havia de ser elegit president del Congrés i, per tant, presidiria la cerimònia—, anuncià que no pensava admetre aquesta fórmula. Els parlamentaris independentistes, però, havien anunciat en una conferència de premsa que, si aquesta fórmula de l'imperatiu legal no era admesa, en tenien preparada una altra que no van voler revelar.

En el moment de tancar aquesta informació, el comportament parlamentari futur d'Herri Batasuna i el comportament futur d'ETA després de l'atemptat de Madrid són encara una incògnita.

Manuel Muñoz (Madrid)

